

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

AÑO (LETO) XXIV. (18)

No. (štev.) 37

BUENOS AIRES

16. septembra 1965

II. vatikanski koncil

V torek, 14. septembra, se je v Rimu v baziliki sv. Petra pričelo četrto in zadnje zasedanje II. vatikanskega koncila. Ta cerkveni zbor je bil sklical, kot vemo, pokojni papež Janez XXIII. in se je začel s prvim rednim zasedanjem v oktobru 1962 ter se je odtlej vsako leto v jesenskem času vršilo novo zasedanje z udeležbo okrog 2500 škofov z vsega sveta. Na letošnjem zasedanju, ki se o njem še ne ve, kdaj se bo zaključilo, bo koncil sklepal o zelo važnih zadevah, ki si jih je zastavil v svojem programu. Med temi sta zlasti vprašanje o svobodi vere in o Cerkvi v sodobnem svetu.

Že odmev, ki ga je našel v svetovni javnosti, kaže koncil kot dogodek svetovnega pomena. Seveda ta pomen razumevajo vsak iz svoje ideologije različno.

Iz dežel komunističnega območja je bilo slišati glas, da Cerkev skuša spet kako pridobiti izgubljene socialno-politične pozicije, ki jih je uživala v srednjem veku. Kakor je to mišljeno, je pač svojevoljna razlaga, ki ne vidi preko tesnega obzidja dialektičnega materializma. Tudi ne upošteva dejanske realnosti danes v Cerkvi. Saj vidimo prav nasprotno, kako se posebej ob koncilu v njej uveljavlja duh preprostosti, ko Cerkev namerno zapušča svojo nekdanjo vzvišenost in ponuja svojo roko vsem ljudem dobre volje in prihaja mednje služiti in reševati. Prav danes, se zdi, nastopa Cerkev posebej v duhu Kristusovih besed: „Nisem prišel, da bi se mi streglo, ampak da bi stregel.“

Splošno svet ne spremlja z nerazpoloženjem, ampak v veliki meri s simpatijo potek koncila, pričakujejo koristnih sadov pri reševanju današnjih splošno človeških problemov. Cerkev je danes pač priznana za izredno moralno silo v svetu.

Ob zasledovanju poteka koncila javnost splošno ostaja le pri vnanjostih, ki večkrat celo otežujejo, da bi videli globlje in mogli razkriti pravo jedro sekularnega dogodka. Tako kažejo na nepredviden potek koncila, da se obrača marsikaj drugače in bolj počasi in bolj zapleteno, kot so si predstavljali organizatorji koncila. (Je to pač edinstveno svetovno zborovanje, za katero nihče nima osebnih izkušenj. Od zadnjega koncila je poteklo že skoro sto let.) Opozarjajo na nesoglasja med različnimi strujami na koncilu in na primere ostrejših nastopov. (A konservativna in napredna struja sta koristni, ker kot organa tradicije in razvoja druga drugo kontrolirata in sta zanesljiv pogoj zdravega napredka.) Kažejo na pojave nediscipliniranosti in novotarskih, zanesljivemu nauku nevarnih nazorov, ki se pojavljajo v zvezi s koncilom. Včasih se v časnikarstvu vse to pretirava in prirokuje v obliki senzacije. (V resnici je malokateri koncil v zgodovini Cerkve potekal v takem redu kot sedanj.)

Ljudje, ki verujemo v Boga, verujemo tudi v njegovo očetovsko previdnost, ki čuva nad vsem in posebej nad človekom. Posebna očetovska previdnost čuva nad Cerkvijo, navadno pravimo: Cerkev vodi sv. Duh. To uči o sebi Cerkev in nam naroča verovati. Posebej jo božja previdnost vodi z vesoljnim koncilom, ki je poleg papeža najvišja avtoriteta v Cerkvi in je v določenih primerih po vodstvu iste previdnosti v učenju nezmoten. Ta bo tudi tokrat, kot je bilo v prejšnjih koncilih, Cerkev uspešno usmeril, da bo v našem času izvršila svoje poslanstvo v svetu. To bo v dobro duš, pa tudi v dobro današnjega človeka sploh. Tudi ta koncil bo verjetno mejnik nove dobe.

Vsi domnevni neugodni pojavi ob koncilu tega ne bodo preprečili, ampak Bog morda prav po njih pripravlja sadove koncila. Kot za vso zgodovino, tudi tu velja, da Bog piše v vijugah, a piše vedno prav.

Papež Pavel VI. je o tem dejal: „Ni treba dajati preveč važnosti trenutnim

Vedno večji obsegi vojne med Indijo in Pakistanom

Izbruh vojnega stanja med Indijo in Pakistanom je predmet pozornosti in razprav po vseh državah na svetu, zlasti v Organizaciji združenih narodov, ki je poslala v Pakistan in Indijo svojega glavnega tajnika U Thanta, da bi s svojim osebnim posredovanjem zastavil sovražnosti. Dosedaj se mu to ni posrečilo.

Pa je povsem upravičeno to zanimanje in zaskrbljenost za nadaljnjo ohranitev svetovnega miru. Kajti tokrat sta se spopadla dva velikana. Indija s področjem 3,289.000 kv. km in 450 milijoni prebivalcev, ter Pakistan z 945 kv. km, na katerih živi 100 milijonov ljudi. Prestolnica Indije je New Delhi s 3 milijoni prebivalcev, Pakistan pa ima začasno prestolnico v mestu Rawalpindi s 350.000 prebivalci. Ko bo zgrajena nova prestolnica Islamabad, se bo pakistanska vlada iz Rawalpindija preselila vanjo. In kar je še bolj tragično: obe državi sta članici britanske skupnosti narodov, Pakistan pa je tudi povsem v demokratskem bloku držav, kajti član je Centralne in Daljnovzhodne azijske obrambne skupnosti CENTO in SEATO, Indija je pa tako pod prejšnjim predsednikom Nehrujem, kakor pod sedanjim šastrijem v zboru takojimenovanih nevezanih držav in je vedno vzdrževala prijateljske stike z Moskvo.

Boj med obema državama gre za Kašmir, ki obsega 240 kv. km in ima pretežno muslimansko prebivalstvo kot Pakistan. Čeprav ima Indija nad tri milijone kv. km in nad 450 milijonov ljudi, ji vse to še ni zadosti in si hoče priključiti še Kašmir. Temu se je Pakistan upiral vseh dosedanjih 17 let neodvisnega državnega življenja. In za Kašmir se sedaj med obema državama tudi bje boj na življenje in smrt.

Boji postajajo vedno bolj krvavi. Obe strani se poslužujeta vseh vrst orožja. Na frontah z obeh strani grme topovi, na bojišča se v dolgih kolonah s hreščečim hrupom pomikajo težki tanki in sejejo smrt naokoli, v zraku so neprestano letala in s strojnimi kose življenja pod seboj na bojišču, v notranjosti držav pa odmetavajo zažigalne in razdiralne bombe na vojaška in industrijska središča. Obstreljujejo tudi vlake, ki dovažajo ojačanja na bojišča, kakor tudi kolone avtomobilov.

Indijci se začelih uspehov ob vdoru v Pakistan niso dolgo veselili, kajti Pakistanci so jih s silovitim protinapadom vrgli nazaj ter jih neprestano potiskajo na indijsko ozemlje. Izgube na obeh straneh so velike. Krvavi boji so

bili zlasti pri mestih Ferozepore, Sialkot, v Kašmirju in v puščavi Sind. Vsled splošnega umika na bojišču v zahodnem Pakistanu je indijska vlada izdala svojemu letalstvu ukaz za bombardiranje mest v Vzhodnem Pakistanu.

Med tem, ko se na bojišču boji nadaljujejo z vso srditostjo in odločnostjo, so v teku prizadevanja raznih držav, da bi sovražnosti prenehale, kajti po mnenju svetovnega tiska bo sedanje stanje, če ZN, ZDA in britanska skupnost narodov ne bodo uspeli vzpostaviti miru, privedlo do splošne vojne.

Izgledi za mirno rešitev spora so zelo skromni. Kajti Pakistan je glavnemu tajniku ZN sporočil naslednje zahteve za ustavitev bojev: 1. ustavitev bojev. Pakistan in Indija naj umakneta iz Kašmirja svoje vojaške posadke, 2. za vzdrževanje miru naj pridejo v Kašmir oddelki ZN, sestavljeni iz afriških in azijskih narodov; 3. po treh mesecih od dneva prenehanja bojev, naj bo v Kašmirju plebiscit, v katerem naj se ljudstvo izrazi ali hoče, da je Kašmir priključen Pakistanu ali Indiji.

V Indiji o kakem plebiscitu nočejo nič slišati. Še predno je v New Delhi prišel U Thant, je predsednik Indije Radhakrishnan objavil indijske pogoje za ustavitev sovražnosti. Ti so: Pakistan mora svoje oddelke umakniti za razmejitveno črto. V bodoče pa morajo ZN Indiji zagotoviti, da Pakistanci ne bodo več obnavljali napadov v Kašmirju. O plebiscitu niti besedice!

V oboroženem spopadu med Indijo in Pakistanom so velike demokratske države ZDA, Anglija in Francija, objavile, da bodo strogo nevtralne. Vse te države so zato tudi ustavile vsako vojaško pomoč obema državama. Pakistanu pa je priskočila na pomoč že Turčija. In to z orožjem. Isto bo storil Iran. Indonezija je prav tako objavila, da bo podpirala Pakistan v njegovem boju proti Indiji. Na stran Pakistana se je postavila tudi Kitajska. Zanj mislijo, da bo skušala zaplesti v vojno v tem delu sveta zlasti Ameriko, ki je objavila, da bi v primeru, če bi Kitajska napadla Indijo, ne mogla več ostati nevtralna. V tem primeru bi se morale Združene ameriške države boriti na dveh frontah v Aziji: v Vietnamu in v Indiji.

Zato si Amerika in Anglija tako močno prizadevata, da bi obe državi le pripravili do tega, da bi z orožjem ne reševali več svojih spornih vprašanj.

Obema državama ponuja svoje posredovanje tudi Sovjetska zveza.

Nevarna igra v Dominikanski republiki

Začasni predsednik Dominikanske republike García Godoy je v svojem prizadevanju za čimprejšnje pomirjenje v državi od obeh vojaških skupin zahteval izpolnitev tistih določil sklenjenega dogovora, ki govore o razorožitvi civilnega prebivalstva ter vrnitvi vojaštva v vojašnice.

Glavna osebnost vojaške skupine, ki se je borila proti konstitucionalizmu, general Wessin y Wessin, je stavil pogoj, da bo položil orožje, kadar bodo to storili komunisti. Komunisti pa tega niso hoteli storiti, ampak so od začasnega predsednika zahtevali, da mora generala Wessina y Wessina odstaviti. Če se to ne zgodi, orožja ne bodo izročili in se tudi ne bodo razšli. Tako so naglašali.

V takem položaju se je García Godoy v zunanji odmevom, v čemer je le videz koncila. Naj skuša pogled vere za tem odkriti pravo vsebino koncila, ki je skrivnost. Usmerjanje sv. Duha ni takoj opazno skozi grmade dogodkov, ki so le materialna pršina koncila. Mi vemo, da je koncil milostni čas, odločilen trenutek v času, ki ga živi Cerkev; je v zgodovini kot udarec ure, ko je pred njim in takoj za njim napeta tišina.

F. G.

Takega mnenja so tudi kubanski emigranti. Ti zatrjujejo, da način kako so se na ameriški pritisk znebili generala Wessina y Wessina, daje prednosti komunistom, ki so dominikansko politično krizo temeljito izkoristili za pojačanje svojih položajev. V tem času so imeli priložnost, da so se dobro založili z orožjem, ki so ga že pred časom skrili in ga tudi sedaj ne bodo vrnili vojski.

Da je odstranitev generala Wessina y Wessina zmaga komunistov potrjuje tudi veselje v njihovem taboru, ko so v mestnem delu, ki ga imajo zasedene konstitucionalisti, priredili poulične manifestacije. Komunisti se v tem taboru čutijo že tako močne, da so morali konstitucionalisti na njihov pritisk zahtevati od začasnega predsednika odstranitev vseh vplivnejših vojaških osebnosti, ki so bile v štabu generala Wessina y Wessina ter Imberta Bareira. García Godoy na njihovo zahtevo ni pristal ter si je za svojega vojnega mi-

nistra izbral visokega častnika prav iz štaba obeh generalov.

V Dominikanski republiki poznavalci tamkajšnjih razmer sodijo, da bo imel García Godoy težko stališče. Povzročali mu ga bodo komunisti z izrabljanjem svobode. Zato ne izključujejo možnosti, da bo moral prej ali slej nastopiti proti njim. Tedaj se bo pa videlo, kako bodo na vladne odredbe odgovorili komunisti s svojimi sopotniki.

García Godoy si bo prizadeval, da bo ljudem z dejanji skušal prikazati, da je ljudstvu v svobodi mogoče pripraviti lepše življenje kot pa pod komunistično diktaturo. Zato bo najprej začel reševati gospodarstvo z izvajanjem velikih javnih del. Za njihovo izvedbo ima že na razpolago ameriško pomoč v višini 20 milijonov dolarjev, domačega kredita pa 10 milijonov pesov. S temi deli hoče ublažiti veliko gospodarsko krizo in siromastvo med ljudstvom, ker bodo ljudje prišli zopet do kruha in rednih prejemkov.

Zadnje obdobje Vatikanskega koncila

Ob navzočnosti 2500 škofov, diplomatskih predstavnikov 90 držav na svetu in 98 opazovalcev raznih nekatoliških ver, je papež začel s koncelebrirano mašo s 26 kardinali in nadškofi zadnje obdobje vatikanskega koncila. Med koncelebranti sta bila tudi buenosaireski nadškof kardinal Caggiano in poljski primas Wisnizky.

Nato je pa papež v govoru naslovil

plamteč poziv, da bi se vojna končala in da bi se povrnila medsebojno spoštovanje in sloga med ljudi, da bi znova zavladal mir in vedno tudi zmagoval. Sporočil je koncilskim očetom, da je v smislu želja koncila ustanovil škofovsko sinodo, ki jo bo po potrebi skliceval na posvet.

Končno je omenjal tudi svoj skorajšnji obisk ZN.

Neprestani boji v Vietnamu

Zadnja dva tedna sta bila tedna največjih ameriških izgub v Južnem Vietnamu. Padlo je 69 Amerikancev, ranjenih je bilo 326, pogrešanih pa 110. Južni Vietnamci so imeli 180 mrtvih, 500 ranjenih, 30 pogrešanih. Komunistične izgube so znašale 580 mrtvih.

Na kraju, kjer so ameriške čete pred dobrimi 11 dnevi dosegle največji uspeh v dosedanjem vojskovanju v Južnem Vietnamu, je nenadoma 500 oboroženih kom. gverilcev napadlo južnovietnamsko posadko ter jo uničilo. Življenje je izgubilo vseh 100 članov te voj. baze.

V odgovor za ta poraz so Amerikanci in Južni Vietnamci silovito bombardirali komunistične baze po pragozdovih ter jim povzročili velike izgube. Prešli so tudi v splošno ofenzivo. Južnovietnamski minister Tran Van Do je pa za-

grozil, da bodo južnovietnamska letala začela napadati tudi industrijska središča v Severnem Vietnamu. Kajti sedanja vojna ni nobena državljanska vojna, ampak prava vojna med Severnim in Južnim Vietnamom.

To se je začelo že dogajati, kajti ameriška in južnovietnamska letala so močno bombardirala industrijska in vojaška središča globoko v Severnem Vietnamu. Nekatera celo samo 50 km od meje Severnega Vietnama s kom. Kitajsko. Kako siloviti morajo biti letalski napadi najbolj potrjuje dejstvo, da jih je bilo samo v enem dnevu 159. V zadnjih dneh so Amerikanci pripeljali v Južni Vietnam 20.000 vojakov, ki so izvežbani za gverilsko vojskovanje s helikopterji. Tako imajo sedaj Amerikanci v Južnem Vietnamu nad 125.000 mož.

I Z T E D N A V T E D E N

Papež Pavel VI. je izdal novo encikliko Misterium Fidei — Misterij vere. V njej med drugim znova poudarja resnično navzočnost Jezusa Kristusa v Evharistiji. Priporoča vernikom pogosto prejemanje sv. obhajila, škofom pa naroča naj ohranajo čistost vere med verniki, ki so jim zaupani.

V Vatikanu so objavili, da bo papež Pavel VI. dne 4. oktobra t. l. obiskal Združene narode v New Yorku. Papežev prihod na ameriško področje je prvi obisk papežev ameriški polobli. Če se bo ob tem obisku sedežu ZN papež sestal tudi z ameriškim predsednikom Johnsonom, še ni bilo objavljeno. Doslej je znano samo to, da bo poleg obiska ZN imel mašo v enem največjih newyorških stadionov.

V Peruju so imele vladne vojaške in policijske sile v času od 12. junija do 12. avgusta 8 oboroženih spopadov s komunističnimi gverilci. Na vladni strani je bilo 19 mrtvih, na komunistični pa 40. Nekateri optimisti, ki podcenjujejo komunistično nevarnost, zatrjujejo, da v Peruju ni več komunističnih gverilcev kot 200, čeprav havanska in moskovska radijska postaja vsako noč govori o velikih njihovih uspehih. Biv. predsednik Manuel Odria je pa prav zaradi gverilcev ostro napadel vlado ter ji očita brezbriznost, zaradi katere se je zgodilo, da je npr. v ministrstvu za vzgojo več komunistov zasedlo odgovorna mesta. Po njegovih trditvah se pojavljajo oboroženi komunistični gverilci kar v devetih perujskih

provincah od ekvatorske do bolivijske meje. Izvežbali so jih ter jim tudi pošiljajo pomoč iz Kube, Moskve in Kitajske. Minister za vzgojo Carlos Cueto Fernandini je priznal, da navedbe interpelanta Manuela Odrije glede njegovega resora odgovarjajo resnici, ter da je zaradi tega že odredil preiskavo.

Zaradi tega vprašanje je perujska vlada tudi odstopila.

V zvezi z nastopanjem komunističnih gverilcev v Peruju je predstavnik ameriškega zun. ministrstva izjavil, da dejstvo, da komunisti sedaj nastopajo v Peruju, ne pomeni, da komunistična nevarnost ne obstoja tudi za ostale južnoameriške države, kajti vse so v načrtu za komunistično prevratno akcijo.

V Organizaciji združenih narodov so 1. septembra zaključili 19. redno zasedanje ZN. Skupina predstavnikov 33 držav, ki razpravljajo o vprašanjih, ki so v zvezi z vzdrževanjem Organizacije združenih narodov, je soglasno sklenila, da se lahko skliče glavna skupščina te ustanove, ker ni nevarnosti, da bi katere država zahtevala strogo izvajanje določil čl. 19 ustanovne listine ZN. To določilo namreč določa, da izgube tiste države, ki so v zaostanku s plačilom dolžnih prispevkov za daljšo dobo, kot je dopustna, glasovalno pravico. V zaostanku s plačilom prispevkov ZN je pa veliko držav. Glavna dolžnica je Sovjetska zveza.

Britanski zunanji minister Mihael Stewart bo prihodnjo pomlad obiskal Argentino, Čile in Peru.

ŽENA IN NJEN SVET

Anica Kralj

Ciciban – cicifuj ali dober dan?

Nepričakovan obisk. Mama v zadregi:

„Oh, ta otrok! Poglejte ga kako je umazan! Ves dan kričim: „Pusti vodo, pusti zemljo! — pa nič ne pomaga.“

Nacek skrije roki in gleda žalostno. Morda si misli: „Kako, da mamica ne razume, da je to najlepša igra?“

In res, Nacek ima prav! Lepo je packati po blatu in graditi mostičke čez mlakuže. Juh! Kako je lepo. A mama se jezi, ker ji potem v hiši vse zamaze.

Uboga mama, ubogi Nacek! Taki prizori so se še stokrat ponovili, dokler se ni mamici posrečilo najti zdravilo. Nacek je dobil za god knjigo o Cicibanu. Mama mu je vse pesmice prečitala, a njemu je bila najbolj všeč ona o Cicibanu in ptički. In glej čudo! Sama ni mogla verjeti, da bo besede ptičke, ki je grajala fantka zaradi umazanih rok, vzela tako za res. Po vsaki igri na vrtu jo je namreč Nacek ubral v kopalnico. Namršeni obrvi je brundal: „Cicifuj, cicifuj, fej in fuj!“ A kmalu nato je že stal pred mamico, odprle ste dlani, svetlo gledal in zategnil: „Ciciban, dober dan!“

Mama je vedela, da je treba „železo kovati, dokler je gorko“, zato ga je vsakokrat vneto pohvalila.

Danes so za Nacka čiste roke že kar navada. In... navada je železna srajca.

Ljubezen do snage se začne v družini. In samo mame vedo koliko potrpljenja je treba, da se otroka navadi na telesno snago in, da mu časoma postane čisto telo nujnost skoraj kakor zrak.

V prvih letih ima čez otrokovo telo vso oblast le mama. Polagoma začne otrok sodelovati. Že pri kopanju hoče pomagati s tem, da si sam namili nogice in rokice. To so prvi koraki za samostojno skrb telesne snage.

Ko začne hoditi v šolo, bi rad sam vse opravil, a mama ve, da je navada natančnega umivanja za življenje velike važnosti. Zato ga nadzoruje, svetuje in razlaga.

Kopanje s toplo vodo v kadi je za otroka priporočljivo vsaj dvakrat na teden, a prha je potrebna vsak dan, posebno še otroku, ki že hodi v šolo in se veliko giblje. Zdravniki priporočajo toplo prho, a svetujejo navaditi otroka tudi na mrzlo. Začnemo s tem, da zmožimo telo z mrzlo vlažno gobo, nato nekoliko bolj mokro in končno za hip pod mrzlo prho. To je dobro za poživitev, najbolj pa za utrjevanje proti prehladam.

Umivanje glave je potrebno vsak teden ali vsaj dvakrat na mesec. Ni pametno si močiti las pri česanju, je celo škodljivo. Krtačenje las dobro sto-

ri, ker očisti prhljaj in poživi lasišče. Ščetko je treba skrbno snaziti.

Roke in noge so najbolj izpostavljene nesnagi, zato so pa tudi najbolj potrebne paznje.

Z rokami se dotikamo stvari, ki so, posebno na voznjah, pisarnah, šolah in trgovinah lahko nositeljice bacilov. Zato naj bo naše prvo dejanje, ko pride domov — to velja za otroke in odrasle — umivanje rok s milom. Otroci morajo dobiti to navado, ki je zlata vredna za vse življenje.

Zadeva z nogami je bolj zapletena. Dnevno umivanje nog in dnevna menjava nogavic je nujno potrebno naj stane še toliko truda in nevolje. Posebno pri fantkih je treba to zahtevati, da jim prihranimo, v fantovski dobi lahko neprijetne in nerodne trenutke. Živimo v deželi, ki je topla in vlažna in noge to zelo občutijo.

Važni so tudi nohti. Pri fantkih naj bodo s ščetko očisti in kratko ostriženi, pri deklicah nekoliko daljši in lepo zaokroženi. Otroci se mora sramovati umazanih in neostriženih nohtov.

Jasno, da tudi nosu posvetimo pozornost, ki mu po vsej pravici gre. O svečkah pod nosom beremo le v zafrkljivih povestih. Vendar v izdatno pomoč proti njim bo vedno čist robec v žepu.

Posebno pazljivo bi morali posvetiti zobem. Zdravo zobovje je večkrat plačilo za skrb, ki smo mu jo posvetili že v zgodnji mladosti.

Po tretjem letu mora otrok že k zobozdravniku na pregled. Pred njim ne govorimo o zobnih bolečinah, posebno pa ne o bolečem izdiranju zob.

Darujmo otroku že zgodaj zobno ščetko in naučimo ga jo pravilno uporabljati. Zobe naj si umije po vsaki hrani. To opravilo mu je všeč, ker se čuti važnega in odgovornega.

Tudi hrana je važna za dobro zobovje. Priporočljivo je: mleko, sadje (suho in sveže), meso, maslo, jajca in ribe. Zelo zdravo je ribje olje.

Kaj pa sladkor? Ne škoduje, celo potreben je za mišice. Bolje kakor sladkorčke, dajmo otrokom rozine, fige in orehe. Uporabljajmo med in nerafiniran sladkor.

Časi se spreminjajo. Ljudje hočejo biti zdravi in lepe zunanosti. Danes ne vidimo več ljudi brez zob, umazana obleka je redkost, posebno v mestu.

Ker živimo v vlažnem in toplem podnebnju, posvečamo tudi zato več pozornosti telesni snagi, in takoj je prav. A včasih je treba celo telesni snagi pomagati, posebno poleti, ko se potimo. Uporaba dišav in dezodorantov je, posebno v poletnem času, nujno potrebna. Kdor se ne strinja s tem, naj pomisli na obzirnost, ki jo je dolžan sosedu poleg katerega sedi ali stoji. Tudi to je dolžnost do bližnjega.

Ker živimo v vlažnem in toplem podnebnju, posvečamo tudi zato več pozornosti telesni snagi, in takoj je prav. A včasih je treba celo telesni snagi pomagati, posebno poleti, ko se potimo. Uporaba dišav in dezodorantov je, posebno v poletnem času, nujno potrebna. Kdor se ne strinja s tem, naj pomisli na obzirnost, ki jo je dolžan sosedu poleg katerega sedi ali stoji. Tudi to je dolžnost do bližnjega.

BRALI SMO

Zaskrbnjujoče svarilo škofa Jenka

V majski številki verskega lista Družina, ki edini sme izhajati v omejeni nakladi v domovini, je škof msgr. Janez Jenko, ki je kot znano apostolski administrator slovenskih delov škofij Trst, Reka in Gorica, objavil pismo „Marija in čistost“. V njem razpravlja o številnih splavih, ki so začeli ogroziti že sam obstoj slovenskega naroda. Tako pravi nadpastir:

„Pretpretni nas mora v dno duše žalostno stanje, ki vlada glede spoštovanja življenjskih skrivnosti med našim ljudstvom. V „Primorskih novicah“ od 2. aprila 1965 na strani 10 pod naslovom „Zaskrbnjujoče za naše žene“ so navedeni porazni podatki: „Na obalnem področju postaja vse bolj zaskrbnjujoče vedno večje število žena, ki se zatekajo k splavom. Na vsem področju Primorske beležijo povprečno 28 splavov na tisoč žena, kar je znatno nad republiškim povprečjem. Republiško povprečje je namreč 18 na tisoč žena... Pojav je treba pripisati ekonomsko-socialnim činiteljem, kot sta neurejeno stanovanjsko vprašanje, otroško varstvo in podobno, zaradi česar si žene ne želijo več otrok.“

Po mojem mišljenju pa je glavni vzrok zavestnega in hotenega ubijanja pod-

mladka slovenskega naroda, upad krščanske vere in morale ter prodor praktičnega materialističnega duha v široke plasti našega naroda, v čemer me potrjujejo žalostne statistike iz Švedske in Švice, ki se odlikujeta po visokem življenjskem standardu. Naša rešitev je: naši fantje in dekleta, naša mladina naj se množično navdušujejo pod okriljem majniške Kraljice — Brezmadežne za velike ideale čistosti, veselja in volje do življenja, pripravljenosti na žrtve in odpovedi, kajti še vedno velja paradoksalna trditve Kristusova: Kdor hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil, kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel.“

Predsednika Bolivije general Ovarado in Barrientos sta na tiskovni konferenci izjavila, da se je več izgnanih komunističnih sindikalistov vrnilo iz Argentine in Paragvaya v Bolivijo, kjer so začeli znova rovariti med rudarji v rudarskih revirjih. Bolivijska vlada je v rudarska področja poslala nove oddelke vojske.

Bolivijska predsednika sta zaradi verjetnosti, da bodo komunisti skušali tudi v Boliviji nastopati z gverilci, zelo poostрила določila zakona o zaščiti dr-

„Brezno je med nami“

V Svobodni Sloveniji smo svoj čas poročali o veliki mednarodni konferenci, ki je bila pod okriljem Združenih narodov letos meseca februarja v New Yorku.

Pripravljen je center za študij demokratskih ustanov pod predsedstvom Roberta M. Hutchinsa v Kaliforniji, ki preučuje notranje ameriške in svetovne probleme ter njihove velike spremembe zlasti v drugi polovici XX. stoletja.

Ker so vsa ta vprašanja tudi predmet enciklike Mir na zemlji papeža Janeza XXIII., ki je bila objavljena v aprilu leta 1963, so sklicatelji mednarodnega srečanja politikov, znanstvenikov, sociologov, gospodarstvenikov in kulturnih delavcev, prav to encikliko postavili za osnovo in izhodišče vsega razpravljanja o vzrokih sedanje razklanosti in nestabilnosti v svetu, za pravičnejšo razdelitev naravnih dobrin in za utrditev miru na svetu ter mirnega sožitja med narodi.

Vsem je prišlo na mednarodno zborovanje nad 2000 pomembnih osebnosti iz vseh delov sveta. Nanjo so bili povabljeni tudi socialisti in komunisti. Tako je bil med udeleženci med drugimi ugledni socialistični osebnosti predsednik italijanske socialistične stranke Pietro Nenni, od sovjetskih komunistov sta bila med drugim urednik Pravde Inizemcev ter sovjetski zgodovinar Žukov. Zastopane so bile dalje vse glavne vere in navzoči so bili številni znanstveniki ter strokovnjaki za posamezna vprašanja.

Zanimivo in čudno naključje je naneslo, da sta se na tem velikem mednarodnem zborovanju srečala tudi dva

Slovenca. Med udeleženci z ameriške strani je bil tudi dr. Peter Remec, vseučiliški profesor na Fordham univerzi v New Yorku in član vodstva SLS, iz domovine je pa prišla na zborovanje Vida Tomšičeva, članica zunanjepolitičnega odbora zvezne skupščine in vplivna funkcionarka v vodstvu slovenske in jugoslovanske komunistične partije ter Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Je tudi predsednica društva komunističnih žena.

Čeprav je bilo veliko udeležencev na tej konferenci, sta se oba Slovenca kmalu dobila. Po predstavitvi in izmenjavi običajnih vljudnostnih pozdravov, sta navezala takoj razgovor o vprašanjih, ki so na dnevnem redu mednarodne konference, kakor tudi na sedanje razmere doma pod komunisti. V tem razgovoru je Vida Tomšičeva g. dr. Petra Remca, ki se je kot znano, močno uveljavil v ameriškem znanstvenem svetu in je kot večkratni doktor postal tudi profesor na vseučilišču Fordham v New Yorku, nagovarjala, naj bi se raje vrnil domov ter svojo znanstveno usposobljenost s široko svetovno razgledanostjo razvijal v domovini, kakor da bi živel še naprej v Združenih ameriških državah.

Na to povabilo Vida Tomšičeve je g. dr. Peter Remec odgovoril takole:

„Dvanajst tisoč domobrancev je bilo pobitih. Po vseh pojmih je to množični umor. To je velika rana na slovenskem narodnem telesu. Brezno je med nami. Tisti, ki so zločin storili, še niso pokazali ne znamenj obžalovanja, ne volje, da bi kaj popravili.“

Poročilo v Ameriški domovini navaja, „da potem nista več o tem govorila“.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Giuseppe Saragat v Argentini

Italijanski predsednik Giuseppe Saragat je na obisku v Južni Ameriki. Doslej je bil že v Brasilu in Uruguaju, v sredo je pa prišel v italijansko križarko Andrea Doria v Argentino. V pristanišču ga je sprejel dr. Artur Illia s podpredsednikom republike dr. Perettem, ministri zvezne vlade in ostalimi visokimi državnimi civilnimi ter vojaškimi osebnostmi in cerkvenimi dostojanstveniki.

Med svojim bivanjem v Argentini bo imel Saragat več razgovorov z argentinskim predsednikom, italijanski zun. minister Amintore Fanfani pa z argent. zun. min. dr. Zavalo Ortizom. Po zaključnem obisku bo o razgovorih obeh predsednikov izdano skupno poročilo.

Saragat bo iz Buenos Airesa odpohtoval v petek dopoldne z letalom v Čile. Po tej državi bo napravil obiske še Peruju in Venezueli.

Odstop predsednika krščanske demokratske stranke

O krizi kršč. demokratske stranke v Argentini smo že poročali. Traja že dalj časa. Lahko rečemo, da zlasti od tedaj, ko je sedanje njeno vodstvo objavilo „odprtje proti peronistom“. Tedaj so vplivne osebnosti v stranki nastopile odločno proti taki preusmeritvi krščanske demokratske stranke. Proti mnenju strankinega vodstva, da je treba čimprej priti na oblast, četudi s pomočjo peronistov, so nastopili preizkušeni krščanski demokrati ter zahtevali da se mora stranka najprej utrditi s svojim programom med ljudstvom. Po vsej državi, po vseh krajih in obratih mora razporeiti svoje organizacije ter se tako naravno razvijati z lastnimi močmi in s svojim lastnim programom.

Zaradi filoperonistične politike, ki jo je vodilo strankino vodstvo, je precej uglednih osebnosti stranko zapustilo, drugi so vztrajali v njej zgolj iz discipline, niso pa hoteli prevzeti nobenih mest.

Kriza v stranki se je vedno poglabljala. Iz vseh strani države so vedno bolj pogosto prihajale zahteve, naj bi odstopilo vse sedanje vodstvo stranke in ustvarilo tako možnost, da bi v vodstvo prišli novi ljudje, ki bi stranko v bodoče vodili po pravi poti. Spričo takega stanja je te dni — neposredno pred konvencijo stranke, ki se bo začela ta petek v Cordobi — predsednik stranke dr. Horacij Sueldo odstopil. V izjavi časnikarjem je dejal, da je njegova ostavka nepreklicljiva, prav tako vseh članov strankinega vodstva, ki bodo predložene konvenciji. Dr. Sueldo je naglasil, da ne on ne nihče iz sedanjega vodstva stranke ne bo sprejel nobenega mesta v novem strankinem vodstvu, kajti ostavke da podajajo prav zato, da bi strankinim funkcionarjem omogočili določiti tak program, ki ga zahtevajo sedanje razmere v Argentini za njegovo izvedbo pa izbrati take ljudi, ki razumejo zahteve sedanjega časa ter jim bodo v izvrševanju strankinega programa tudi kos.

Še o izjavi generala Onganije

Izjava glavnega poveljnika argentinske vojske grala Juana Onganije v brazilski prestolnici Brasilia in po vrnitvi v Argentino v Buenos Airesu, da morata argentinska in brazilska vojska nastopati trdno povezani za obrambo demokratskih svobod pred komunistično nevarnostjo, so ponekod razumeli tako, da je gral Ongania v Brasilu še tudi podpisal zadevno tajno pogodbo, kar so pa zanikali v obeh državah. Toda kljub temu je nastal v Uruguaju pravi vihar. Nekateri so smatrali, da je omenjena izjava naperjena proti Uruguaju, da predstavlja vmešavanje v uruguayske notranje zadeve ip. Vsa stvar je šla tako daleč, da je uruguayska vlada celo odpovedala udeležbo ene uruguayske vojsne ladje v manevrih argentinske vojsne mornarice. Tudi v Čilu so se dvignili glasovi proti Onganijevi izjavi. Pa ne samo tam, v sami Argentini jih je bilo dosti, ki so nastopili proti njej, češ, da ustvarja „ideološke bloke“. Ni treba velike bistroumnosti, da človek lahko takoj spozna kdo je bil za tako gonjo proti glavnemu poveljniku argent. vojske, spričo nastopanja komunističnih gverilcev v Peruju, v Venezueli, Boliviji in Kolumbiji.

In prav komunistična nevarnost, ki se je v zadnjem času povečala v državah latinske Amerike, je bila, ki je narokovala generalu Onganiji, da je kot glavni poveljnik argentinske vojske spregovoril odločne besede proti komunizmu in vsem tistim, ki podcenjujejo njegovo nevarnost: „Tega drznega, zvitega in krutega sovražnika ne bomo prepričali z donečo retoriko, ki vsebuje priznavanje storjenih napak, niti ne z napovedovanjem ukrepov za zboljšanje v nekem utopističnem vzdušju miroljubnega sožitja“, je naglašal gral Ongania.

Nedeljski komentarij v listu La Nación navaja, da v argentinski vojski niso z odobravanjem sprejeli dejstva, da je zadnja debata o širjenju teroristične dejavnosti v poslanski zbornici, ter debata, ki jo je izzvala v senatu interpelacija senatorja Gelsija, ostala brez potrebnih sklepov za odločnejše nastopanje proti komunistom.

Vojski je po mnenju omenjenega

komentarista dala povod, da je končno spregovorila, tudi napoved uporniške dejavnosti po sindikatih. Glavni tajnik CGT je namreč v navodilih sindikatov o izvajanju nove etape bojnegga načrta naročil: „Ta trenutke se začnejo upor. Imamo sovražnika, ki hladnokrvno pripravlja napad proti narodu in zato ne moremo več delati improvizacij. Sindikalno gibanje dela politiko in jo bo delalo, ker nismo sodelavci sedanje države. Uporniki smo in nas ni mogoče pomiriti s sedanjim sistemom. V nobeni državi se revolucija ne začne, če pred njo ni ustvarjeno revolucionarno vzdušje. Mi smo edini narod na svetu, ki dela revolucijo na površju.“

Komentarij v listu La Nación zaključuje svoje poročilo z vprašanjem:

„Ali ni to zadosti?“

10 letnica osvobodilne revolucije

Proslave 10 letnice osvobodilne revolucije ne nadaljujejo. Vsak dan se predavanja in govori o pomenu teh zgodovinskih dogodkov. Govorniki se dotikajo tudi sedanje argentinske stvarnosti. Nastopajo odločno proti peronizmu, ki dvigajo glavo, prav tako pa tudi proti komunistom. Zlasti ostra stala pisatelj Jorge Luis Borges in general Toranzo Montero. Prvi je med drugim navajal: „So med nami ljudje, ki nam svetujejo naj bi pozabili in ki govorijo o integraciji. Če bi mi to storili, bi bili sokrivci. Kajti krivci za izgone, tatvine, zapiranje ljudi, ponižanja in zlasti moralni razkroj, se še niso spokorili za svoje krivice. Mi sami sebi ne smemo odvezovati časti s ponujanjem roke, dokler gornji krivci ostanejo zvesti svoji barbarski slabosti“. Gral Federico Toranzo Montero je pa v svojem govoru med drugim navajal: „Nevarnost je tu. Ne samo peronisti. Če vlada ne bo izpolnila svojih obveznosti, se bodo težki časi, tj. drugo obdobje revolucije ponovilo prej kot v dveh letih. Ta se bo pa imenovala revolucija dostojnosti in narodne skupnosti.“

Spominske proslave bodo dosegle vrhunec danes in jutri. Danes bodo izkazali čast poveljniku osvobodilne revolucije generalu Lonardiju pred njegovo grobnico. Govorili bodo dr. Alberto Mercier, dr. Luis F. Monetta in general Carlos Severo Toranzo Montero. Jutri v petek, na samo deseto obletnico začetka osvobodilne revolucije bo na Leonardijev grob položil venec minister za narodno obrambo dr. Leopoldo Suarez, ob navzočnosti glavnih poveljnikov vojske, mornarice in letalstva ter častnih oddelkov oboroženih sil, zvečer tega dne bo pa govoril na velikem ljudskem zborovanju v Luna Parku admiral Izak Rojas. Glavne spominske slavnosti oboroženih sil bodo: vojske v topniški vojaški šoli Eduardo Lonardi v Cordobi, mornarice v pomorski bazi Rio Santiago in letalstva v letalski bazi Moron.

IZ TEDNA V TEDEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

General De Gaulle je na tiskovni konferenci naglašal, da je zahodno evropska obrambna skupnost potrebna in bo potrebna še dolgo let, vendar je dopuščal možnost, da bo Francija leta 1969, ko bo prenehal veljati sedanji dogovor o njeni ureditvi, izstopila iz nje. De Gaullova izjava je med članicami Zahodnoevropske obrambne skupnosti izzvala razne komentarje. Strniti jih je možno v ugotovitev, da obstoj te skupnosti zaradi De Gaulle ne sme priti v nevarnost. De Gaulle je na tiskovni konferenci tudi izjavil, da bo še pred dveh mesecev povedal če bo kandidat pri predsedniških volitvah dne 5. decembra ali ne.

V Kairu so objavili, da so aretirani člani prepovedane muslimanske teroristične organizacije Muslimansko bratstvo nameravali umoriti ameriškega veleposlanika, da bi poslabšali stike med obema državama. Zatem pa naj bi enaka usoda doletela tudi sovjetskega, angleškega in francoskega poslanika.

Paraguayski notranji minister je izjavil, da so vojaški oddelki uničili gverilski oddelek komunistov v Andih.

V Varšavi so v novi palači britanske veleposlaništva odkrili vzdane tajne prisluškovalne naprave.

V Düsseldorfu v Zahodni Nemčiji je sodišče obsodilo 9 biv. nacistov za zločine v medvojnem koncentracijskem taborišču Treblinka na Poljskem. Glavni štirje obtoženci so dobili za usmrtilcev 300.000 Judov dosmrtno ječo.

Novice iz Slovenije

Za ljudi pod Gorjanci se nihče ne zmeni. To je razvidno iz pritožbe v ljubljanskem „Delu“, kjer je zapisano: „Dovolj je, da samo omeniš prebivalcu Stopič ali okoliških vasi pod Gorjanci trgovino in preskrbo, pa jih boste slišali: 'Samo besedičimo o enakopravnosti vseh občanov. Kako je to v praksi?' Vi v Novem mestu in drugih potrošnih središčih si lahko kupite vse potrebščine v neposredni bližini. Mi „Podgorci“ smo izjema. 33 vasi našega območja nima gostilne, 28 vasi se o skrbuje v stopiški trgovini, ki že dolgo ne zasluži tega imena. Po kruh hodimo v Novo mesto in nas tako stane 300 dinarjev. Da, 120 dinarjev za kruh in 180 za avtobus. Z mesom je ista. Večji stroški in zapravljanje časa. Mi doma še denarja ne moremo zapraviti.“ Pisec pritožbe navaja, da taki očitki niso od večera, ampak prihajajo ljudje z njimi že več let, toda vse prošnje so bob ob steno. Stanje je tako, da se npr. v Stopičah ne domačin ne tujec ne moreta nikjer okrepčati ter da si morajo zato prosvetni delavci v tem kraju ali sami pripravljati hrano, ali se pa voziti na hrano v 7 km oddaljeno Novo mesto, če imajo seveda čas. Iz takega postopanja sedanjih oblasti z ljudmi je razvidno, kako nič se ne brigajo komunistični oblastniki za potrebe ljudstva.

V Novem mestu so odkrili velike zlorabe v bolniškem socialnem skrbstvu. „Zdravih“ bolnikov je bilo v zadnjem času toliko, da so z izostankom od dela in z izdatki za zdravljenje povzročali skupnosti dnevno škodo 1 milijon in sto tisoč dinarjev.

Anton Janša, prvi čebelar cesarice Marije Terezije v biv. Avstriji, je dobil v svojem rojstnem kraju Breznici pod Stolom svojstven spomenik. Čebelarstvo društvo iz Radovljice je skupno s krajevnim čebelarškim društvom in zavodom za spomeniško varstvo v Kranju obnovilo že več kot 200 let star Janšev čebelnjak. Slovesnost je bila 15. avgusta.

Zveza naravnih zdravilišč in zdraviliških krajev v Sloveniji ter zveza avstrijskih bolniških blagin sta podpisali dolgoročno pogodbo o pošiljanju avstrijskih bolniških zavarovancev na zdravljenje v Rogaško Slatino. Po pogodbi bodo avstrijski bolniški zavarovanci ostali na zdravljenju v Rogaški Slatini po 21 dni skozi vse leto za ceno 99 šilingov za 1 oskrbovalni dan.

Skozi Ljubljano v letnih mesecih potuje po podatkih Slovenske turistične zveze 10.000 turistov v glavnem v

smeri proti morju. Nekateri od teh se za dan, dva tudi ustavijo v Ljubljani. Takih izletnikov je do 800. Med gosti je največ Nemcev, Avstrijcev in Angležev.

V založbi Slovenske Matice v Ljubljani so izšli Shakespearejevi Soneti v prevodu Janeza Menarta.

Umrli so. V Ljubljani: Antonija Vrabec roj. Renčelj, vdova, Lojze Kepec, žel. uradnik v p., Katarina Pogačnik roj. Premož, Pepi Debevec, natakara v p., Marjeta Grum, upok. Tob. tov., France Omeje, prof. Minika Skaberne, ped. svetnica, Jože Ivane, upok., Ivan Kunst, predmetni učitelj v p., Rozalija Komar, trg. poslovođkinja v p., Ana Pirnat, roj. Kolenc, vdova po šolskem upravitelju, Stane Pišljar, pom. direktorja ekonomske srednje šole, Marija Šega roj. Zakrajšek, Antonija Gracar, Dušan Rebec, dijak, Ivana Aleš roj. Petrič, Irena Počivavšek roj. Uher, Katarina Berdon roj. Družina, Anton Bizjak, upok., Janko Levičar, ravnatelj v p., Mimi Triller, uradnica mestne hranilnice v p., Rezka Šušteršič roj. Vintar, Saša Horjak, Franja Ogrin, Angela Carl roj. Zupan, vdova po kavarnarju, Cecilija Findeisen roj. Brišnik, vdova po bivšem konzularnem tajniku, Maksimilijan Žagar, upok., Antonija Hiriš roj. Župančič, biv. trgovka, Toni Debevec, pekar, Lojze Zdravje, Josip Medica, biv. veleposelnik in lesni industrialec, Ivan Marzidovšek, pek v p., Viktor Šmitek, natakara v p. in Katarina Verbie, vdova Krajšek roj. Hribnik v Dravljah, Lucija Smolej v Begunjah, Ludvik Žagar, strojevodja v p. v Novem mestu, Miha Osolnik, kopač v Črni, Stane Globokar v Žalni, Franc Čmak, livar v Polzeli, Nuša Smerdu roj. Pač, prof. telesne vzgoje v Novem mestu, Mirko Šmonkar, miličnik v Novem mestu, Ida Simonšek v Celju, Jože Markovič, vodovodni inštalater v št. Vidu pri Stični, Ludvik Ramšak, livar v Gornjem Gradu, Matevž Gartner v Škofji Loki, Vojko Humeč, ind. inženir v Mariboru, Žarko Bole, višji komercialist in Kranju, Marija Pečar roj. Močnik v Črnučah, Miroslav Klnik, inženir ladje-delnice Uljanik v Pulji, Franja Judež, biv. pos. in gost. iz Rov pri Zagorju, Jelica Veselič roj. Grile, upravnica lekarnice v Ormožu, Rozalija Dobrajc roj. Dorn v Celju, Jože Volk, upok. v Šmartnem pri Litiji, dr. Karol Kolarič v Mariboru, Angela Dobrajc roj. Oset v Celju, Lado Benkovič, nadučitelj v p. v Celju, Milan Hadolin, kontrolor v Zabukovici pri Žalcu, Jožefa Ovca roj. Trdin v Blagovici, Antko Erjavšek v Trzinu in Franciška Jaklič v Vel. Laščah.

SLOVENC I V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Proslava skavtskega dneva

V nedeljo, dne 12. septembra, letos je praznovala Zveza slovenskih skavtov v Slomskem domu v Ramos Mejiji svoj praznik ustanovitve svetovne skavtske organizacije.

Ramoška skavtska skupina je že v soboto postavila lično taborišče z vsemi tabornimi objekti, ter so skavti že

v noči od sobote na nedeljo taborili v sotorih.

V nedeljo pa so prispeli skavti in skavtinja iz vseh skupin, in popoldne ob štirih se je zbrala velika četa skavtov in skavtinja pred jamborom, kjer so slovesno dvignili na drog argentinsko in slovensko zastavo ob igranju obeh himen.

Za tem je spregovoril skavtom in gostom šef slovenskega skavtizma g.

Marijan Trtnik, ter oralis pomen tega praznika. Starši in gostje pa so poselili ob skavtem taborišču in prisostvovali igram, ki so jih izvajali skavti in skavtinja. Za tem so se zbrali vsi skavti ob tabornem ognju, ki so ga prižgali z baklami skavti in skavtinja, v zastopstvu vsak svoje edince. Ko je vzplamtel ogenj, so zapeli v zboru skavtsko himno, na kar jih je pozdravil načelnik Bodnar Andrej in pozval pripravnike, da pristopijo k polaganju slovesne skavtske obljube. Pred praporom Zveze slovenskih skavtov se je postavila vrsta 8 skavtov in 4 skavtinja, ki so slovesno podali skavtsko obljubo, ki jo je sprejel šef skavtav. Za tem so poselili ob tabornem ognju in prepevali slovenske pesmi in izvajali zanimive šaljive točke. Ob pol 8. uri je šef skavtov povabil vse skavte, skavtinja in starše v dvorano, kjer so sedli k mizam z jestvimi, ki so jih pripravili starši našim skavtom. Ob pol deveti uri zvečer so se vsi, starši in skavti veselili in dobro razpoloženi vračali na svoje domove.

Ob tej priliki je bila izražena želja, naj bi skavti večkrat pripravili take nastope in povabili nanje tudi širšo javnost.

Osebné novice

Družinska sreča: V družini Milana Magistra in njegove žene ge. Olge Priatelj v Ramos Mejiji sta se rodila sinček in hčerka. Družino Janeza Sušnika in njegove žene ge. Lojzke roj. Koprivec v Carapachayu je razveselila hčerka V cerkvi sv. Marjete v Boulogne Sur Mer jo je krstil na ime Kristina Alojzija g. Albin Avguštin, za botra sta bila Miha Klemen in njegova gospa Angelca roj. Koprivec. V družini Antona Prešička in njegove življenjske družice ge. Majde roj. Žurga v Miramarju imajo veselje s hčerkico Marijo Antonio. Pravtako je hčerka povečala družinsko srečo Jožeta Tuška in njegove žene ge. Jožice roj. Tomazin. Srečnim družinam naše čestitke.

MENDOZA

Prosvetni večer v spomin 20. obletnice Društvo Slovencev v Mendozii je v letošnji prosvetni program vključilo niz prireditve, ki naj bi dopoljevale spomin na 20. obletnico naše največje narodne tragedije in odhoda iz domovine.

V začetku julija smo se po besedah pesnika Župančiča v njegovi najlepši domovinski pesnitvi Dumi: „Hodil po zemlji sem naši in pil nje bolesti...“ oddolžili spominu tistih, ki so v borbi proti zločinskemu komunizmu žrtvovali svoja življenja za rešitev slovenske domovine. Poročali smo že, da smo imeli pod vodstvom tukajšnjega nadškofa koncelebrirano spominsko mašo, nato pa smo pred spomenikom generala San Martina ob navzočnosti mendoške javnosti ter predstavnikov civilnih ter vojaških oblasti javno izpovedali svojo obsodbo nad brezbožnim komunizmom.

Zadnjo nedeljo v avgustu pa smo se zbrali v našem Domu. Tokrat smo pa uživali nad lepoto naše domače grude. Vsa prireditev prosvetnega večera je bila pod Župančičevim drugim citatom iz Dume: „Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti...“ Gledali smo na platnu okoli 100 izbranih posnetkov iz zapadnega dela Slovenije. Posamezne slike je pomenljivo razlagalo po zvočniku besedilo, ki je bilo vzeto iz slovenskega književnega gradiva, kar so naši pesniki in pisatelji najlepšega izpovedali o slovenski zemlji v najvišjejezični umetniški obliki. Slikam in besedilu je dajala še poseben poudarek smiselno odbrana spremljajoča glasba.

Nekateri prizori so bili res izredno

učinkoviti. Pretreslo nas je n. pr., ko smo se poslovili od naše bele Ljubljane, po Cankarju „matere vseh sladkosti in botrice prešernih ur.“ in ob pogledu na Sorško polje poslušali Jenka: „Pozdravljeno bodi, Sorško polje... Al' sem ti še znanec, Sorško polje? ker dolgo se nisva videla že. In jaz sem spremenil lice, obraz, ker naju ločila kraj sta in čas.“ In nam je glas iz zvočnika tako neizprosno zastavil vprašanje: „Tudi nas že 20 let ločita kraj in čas!... Ali pa smo v svoji notranjosti še ostali isti? Ali bi nas Domovina še prepoznala, če bi se pogledali z njo iz oči v oči?“

Ob pogledu na najlepše kraje iz škofjeloškega predela smo skoraj do ganotja prevzeti poslušali Tavčarja: „Zemlja domača — ni prazna beseda! Del mojega življenja je; in če se mi vzame zemlja, se mi je vzelo tudi življenje...“ In ob prizoru z naše evetoče grude sponili nam je skrivnostno šepetal Župančič: „Čul sem, kako je zvenelo moje srce: Sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš...“

Srce nam je spet zaigralo, ko smo med fantovskim petjem na vasi gledali našo kmečko hišo in nam je pesnik govoril: „...nagelj iz oken lije zelen se po steni — znamenje fantom, ko hodijo mimo, znamenje tajno za noč...“

In Pregelj nam je ob pogledu na naše ljubljene Brezje privabil solze v oči med opisom romarske nedelje. In še smo obiskali pašnike ovčarja Marka; pa Črtomirjevo domačijo in ob Kugyjevih besedah kraljestvo Triglavskih jezer in med Finžgarjevimi pozdravom Triglavu kraljestvo pravljicega Zlatoroga; prisluskovali smo v Trenti s Kugyjem bučanju Soče in z Gregorčičem doživljali proroške napovedi: „Takrat se spomni, bistra Soča...“ In še smo s Pregljem obiskali svetogorsko Marijo ter z njim in Jenkom obstali ob naši

SLOVENC I P O S V E T U

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

„Studia Slovenica“ je bralcem Sv. Slovenije znana. Je to slovenska kulturna ustanova v Zruženih ameriških državah, ki si je dala prvenstveno nalogo, da z znanstvenimi publikacijami iz slovenskega političnega in gospodarskega ter kulturnega življenja seznanja anglosaksonski svet s Slovenci in njihovo usodo.

Nedavno je izšla v tej založbi nova knjiga z naslovom „The structure of the Slovenian Economy 1848—1963“ Knjigo je napisal Toussaint Hočevar iz New Yorka. Obsega 280 strani. Cena broširani knjigi je 5 dolarjev, vezani pa 7 dolarjev. Naročila je naslavljati na naslov: P. O. Box 232, New York 32, N. Y.

Družabna prireditve Društva slovenskih protikomunističnih borcev v Clevelandu je bila dne 22. avgusta na Slovenski pristavi. Čeprav je vreme malo nagajalo prav v prvih popoldanskih urah, je bila udeležba na družabni prireditvi kar zadovoljiva.

Prvo presenečenje je udeležencem družabne prireditve napravil okrajni avditor Ralph Perik, ki je na zabavo prišel s svojim helikopterjem ter se z njim spustil na pristavsko zemljišče. Ob prihodu ga je pozdravil predsednik odbo-

Vsak teden ena

SANJAV SPOMIN

Igor

Noč

in zvezda obroč,

Spi domačija.

Molk jo ovija.

Sameva mlin

v sanjav spomin,

Le jez šumi,

kot da ihti.

Adriji. Pa mimo Kranjske gore smo pohiteli mimo Zabnic, si naložili višarsko poleno in se povzpeli k Mariji na Gori. Prisostvovali smo zijanskemu števhanju, obiskali smo Rož in Baško jezero ter izročili koroške brate Gospe sveti..

Starejši smo poživljali spomine na naše nekdanje življenje doma; mlajšim pa sta se brez dvoma zbudila ponos in zanimanje za domovino naših dedov, za našo prelepo in nepozabno Slovenijo.

Prireditve je privabila v naš Dom zares vse tiste, ki jim je pri srcu misel na rodno grudo in skrb za naš mladi rod, da tudi v tujini še slovenski ostane.

V bližnji bodočnosti bo sledil še drugi del — obisk po vzhodnem delu Slovenije.

V programu pa je tudi še pevski nastop našega zbora, ki pripravlja večer slovenske domorodne pesmi. In za letošnje mladinske dneve v oktobru so pa tudi naši fantje in dekleta sklenili svoje vsakoletno zborovanje posvetiti spominu 20. obletnice. G. dr. Brumen se je odzval njihovi prošnji in jim bo prišel predavati o vprašanju odnosa našega mladega rodu v emigraciji do stare domovine Slovenije in do nove dežele, v kateri si zdaj kujejo svojo bodočnost

Bb

ra Slovenske pristave Jernej Slak, za njim pa tudi predsednik in tajnik Zveze DSPB gg. Karel Mauser in Jože Melaher. Okrajni avditor Perik je imel nato nagovor na slovenske protikomunistične borce. Družabne prireditve slov. protikomunističnih borcev se je udeležil tudi mestni svetnik Edmund Turk.

Družabno prireditve Društva slov. protikom. borcev je s svojim obiskom počastil tudi predsednik NO za Slovenijo g. dr. Miha Krek. Z njim so bili še gg. Ivan Aysenek, urednik Ameriške domovine Vinko Lipovec ter prof. Janez Sever.

V Lemontu je dne 14. avgusta umrl slovenski frančiškan p. Pij Petrič. Rajni pater je bil rojen l. 1899 v vasi Ravnanec pri Suhorju v Beli Krajini. V ZDA je prišel l. 1920. Najprej je delal v raznih tovarnah, l. 1928 pa vstopil v frančiškanski red. V duhovnika je bil posvečen l. 1935. Kot kaplan je deloval v Chicagu in Johnstownu, bil več let župnik pri Sv. Cirilu na Osmi v New Yorku; leta 1950 je bil predstavljen v Lemont, kjer je pomagal v dušnem pastirstvu po okoliških farah. Dne 19. avgusta so ga pokopali na lemontskem frančiškanskem pokopališču.

P. Štefan Savinšek, župnik v slovenski fari v Aurori, Minnesota, je 25.

„Čas je, da postanemo dosledni“

Pod gornjim naslovom je ing. Leo Knez v ljubljanskem „Delu“ objavil pričujoči prikaz sedanjega težkega stanja v domovini ob izvajanju odredb za ozdravitev gospodarstva. Za deset tisoč milijardno izgubo v gospodarstvu so krivi sedanji komunistični oblastniki. Pa se jih ing. Knez ne upa klicati pred sodišče, da bi jih kaznovalo tako, kakor zahteva za tiste, ki bi znova izrabljali stisko ljudstva z „gospodarskim kriminalom“.

Znova se potrjuje: Komunistični oblastniki dopuščajo kritiko v gospodarstvu, nikdar pa ne v politiki. Zato se doslej še ni zgodilo, da bi se kdo drznil kritizirati početje nosilcev komunistične diktature, pa čeprav je njihovo delo škodljivo za narod in državo.

Vse kaže, da je bila naša gospodarska reforma uzakonjena pet minut pred dvanajsto uro. Zakaj, če bi nas razen elementarnih nezdov kak naprej obremenjevale še razne gospodarsko neutemeljene investicije in pa izgube slabo vodenih podjetij, ki smo jih morali občani kriti z regresi ter bi zraven kar v nedogled iz družbenih sredstev krili tudi gospodarski kriminal, bi morali prej ali slej doživeti ne samo gospodarski polom, ampak tudi moralno in politično katastrofo.

Kadar je v prejšnjih dobah kako podjetje postalo zaradi megalomanije lastnika insolventno, je moralo napovedati konkurz in je prišlo, kot so takrat rekli ljudje, „na boben“ Upravi-

telji takoiimenovane konkurzne mase so najprej ugotoviti poslovne izgube, nato pa so iskali načine za sanacijo. Dokler so obstajale še takoiimenovane zadruge z neomejeno zavezo, ki so bile pozneje prepovedane, so morali vso škodo prevzeti nase upniki in dolžniki, neglede na to, kakšen je bil njihov delež pri zadruzi in ali so bili za polom kaj so krivi ali ne. Starejši generaciji ljubljancev je še dobro v spominu finančni polom neke posojilnice, pri katerem je splošno znani gostilničar Čad, ki je imel gostilno pod Rožnikom, izgubil vse, ker si je nekoč sposodil pri tej posojilnici nekaj tisoč goldinarjev.

Tudi socialistična država je v neki meri taka zadruga z neomejeno zavezo.

Če gre po zlu, morajo kriti vsi kreditno sposobni državljani te izgube, zato pa imajo pravico in dolžnost, da so pri gospodarjenju vedno budno na straži in da vedno še pravočasno povzdignejo svoj glas in protest, brž ko opazijo, da nekaj ne poteka v redu. Pri nas pa so postali ljudje zadnje čase preveč lagodni, da bi kaj ukrenili, češ, to mene ne briga, ne bom se izpostavljal v javnost. Pri vsakem oduševskem navijanju cen so samo zmanjevali z rameni, potem pa zabavljali na veliko, valeč krivdo na ta ali oni forum, v katerem so sami sedeli kot funkcionarji.

Iz besed podpredsednika zveznega izvršnega sveta smo zvedeli, da ima naše gospodarstvo približno bilijon dinarjev nepokritih izgub ali tisoč milijard. Nekaj sto milijard gre na račun potresne katastrofe v Skopju in na poplav v Vojvodini, na Hrvatskem in v Sloveniji, ostale milijarde pa se nanašajo na dosedanje nesmotrno gospodarjenje, ki nam je izčrpalo vse rezervne fonde.

Da krijejo vsi državljani v socialistično urejeni državi vse izgube, ki so nastale spričo višje sile, je samo ob sebi umevno, ne glede na to, ali je to

komu prav ali ne. Manj umevno pa je, da krijejo tudi izgube, ki so nastale zaradi slabega gospodarstva posameznih gospodarskih enot v tej ali oni republiki in občini. Pri nas pa ni kapitalistov, ki bi lahko to plačali iz svojih sredstev in tudi po toči zviniti je brez koristi.

Nujno je torej, da morajo plačati te izgube vsi kreditno sposobni državljani, ki jih je v naši državi približno 9,5 milijona.

Naše statistike nam povedo, da imamo v Jugoslaviji danes okoli 19 milijonov duš, od katerih je polovica aktivnih, t. j. takih, ki delajo in ustvarjajo presežno vrednost, druga polovica pa vzdrževanih, to je otrok, invalidov, nezaposlenih, onemoglih, starčkov oziroma upokojencev.

Če razdelimo naše izgube na vse aktivne državljane enako, pride na vsakega 105.263 dinarjev.

Najhitrejša in najbolj enostavna sanacija našega gospodarstva bi bila ta, da bi vsak izmed 9,5 milijona aktivnih državljanov plačal državi ta znesek na mah ali pa v 12 mesečnih obrokih po 8.755 din. Seveda bi morali biti vsi prepričani, da bo posledje naše gospodarstvo zares vodeno tako, kot zahtevata dva

poglavitna principa: prvič, čimveč in boljše boš delal, tem več boš dobil in, drugič, kolikor zaslužiš, toliko lahko tudi porabiš.

Ta principa, ki veljata tako za državo kot celoto, pa tudi za vsakega posameznika, sta stara, kot je staro človeštvo. Zato se človek, ki malo trezno misli, ne more dovolj čuditi našim ekonomistom, ki vse to šele sedaj po 20 letih ugotavljajo in tudi objavljajo kot nekakšno novo spoznanje.

Ta način pokritja izgub pa v državnem merilu ni izvedljiv, četudi bi bil mnogim najljubši. Zakaj mi imamo tudi mednarodne obveznosti ter se take zadeve vedno rešujejo z devalvacijo valute kot plačilnega sredstva. Če smo torej razvrednotili naš dinar, moramo imeti za ta ukrep tudi neko pokritje, ki nam ga daje načrtna inflacija. Leta prizadene vse državljane brez razlike enako, seveda samo relativno, ne pa absolutno. Z inflacijo je torej nastal največji problem v tem, kako sedaj uskladiti to relativno in absolutno obremenitev državljanov, da ne bodo preveč trpeli drugi odnosi državljanov do državne skupnosti, ki imajo moralni (Nadaljevanje na 4. strani)

SLOVENCİ PO SVETU

(Nadaljevanje s 3. strani)

avgusta praznoval 50-letnico svojega življenja. Jubilant je brat pokojnega slovenskega pisatelja Slavka Savinskega, ki so ga nacisti med vojno ustrelili na Banjici pri Beogradu. P. Štefan je končal gimnazijske študije v minoritskem semenišču v Ptuj in Zagrebu, bogoslovje pa v bogoslovnem učilišču v Splitu. V duhovnika ga je posvetil v šibeniški katedrali tamkajšnji škof dr. Mileta, ki je bil tudi član minoritskega reda. V dušnem pastirstvu je jubilant deloval v Ptuj in minoritski župniji sv. Petra in Pavla. Ob okupaciji so ga nacisti z ostalimi kapucini najprej zaprli in mučili v ptujskih ječah, nato pa izgnali na Hrvaško, odkoder se je vrnil v Ljubljano in nato ostali vojni čas prebil v župniji sv. Mihaela na Barju v Ljubljani. Po dveh letih begunstva v Avstriji in Italiji je odšel v ZDA, kjer je najprej deloval v slovenski župniji sv. Janeza Krstnika v Milwaukee, pozneje v Calumet, Michigan in naposled je prišel v Auroro, kjer vodi slovensko župnijo.

Na Slovenski pristavi so 4. julija odprli slovensko knjižnico v spomin dr. Hinka Lobeta.

ANGLIJA

G. dr. Ljubo Sirc, član Narodnega odbora za Slovenijo, ki je doslej deloval na univerzi v mestu Dundee na Škotskem, je postal docent na univerzi v Glasgowu. Čestitamo in želimo mnogo uspehov.

Spominska proslava za 20-letnico slovenske narodne tragedije je bila 5. junija v Bedfordu. Najprej je bila sv. maša, nato pa spominska akademija v mestnem gledališču.

„Naš dom“ v Londonu je že 10 let središče Slovencev v angleški prestolnici. Ta jubilej so proslavili z zahvalno pesmijo dne 13. junija v slov. kapeli

PO ŠPORTNEM SVETU

Internazionale : Independiente 3:1 V prvi finalni tekmi za nogometni pokal „Dva svetova“, ki je skoraj nov naslov za svetovnega klubskega prvaka (mehiški klubi so namreč protestirali proti nekdanjemu nazivu), je v sredo, 8. septembra milanski klub premagal argentinski klub Independiente iz Avellanede. Argentinski klub letos ni poka-

zal v prvi tekmi tiste povezanosti in moči kot lani. Posebno je odpovedal napad, ki dejansko ni nikoli resno ogrožal nasprotnega vratarja. Gole za Internazionale sta zabila Španec Peiro in Mazzola (2).

Če bo v povratni tekmi v Avellanedi zmagal Independiente, bo odločilna tekma v Čilu ali Peruju. Morda bo letos Interju uspelo, kar ni lani uspelo Independienteju. Po zmagi v Buenos Airesu, bi zadoščal neodločen rezultat za osvojitve pokala.

X. damsko južnoameriško prvenstvo v košarki je bilo zaključeno preteklo nedeljo v Rio de Janeiro. Prvo mesto je osvojila ekipa Brasila, drugo Peru, tretje pa Argentina. Sodelovale so še ekipe Čila, Ekvadorja in Paragvaja.

V Aleksandriji v Egiptu je bilo prvenstvo v plavalnem maratonu na 40 km. Prvo mesto je zasedel Egiptčan Hafani, drugo pa Italijan Trovaglio. Med 23 tekmovalci sta nastopila tudi Argentinec Reta (12. mesto), dočim je znani Camarero moral odstopiti zaradi krčev osem kilometrov pred ciljem.

Nogometni škandal v Jugoslaviji Po večmesečni preiskavi je Jugoslovanska nogometna zveza izrekla hudo kazen za tri prvotigaške klube: Hajduk iz Splita, Željezničar iz Sarajeva in Trešnjevko iz Zagreba. V lanskem prvenstvu je bil Hajduk na tem, da izpade iz prve zvezne lige. Pa je vodstvo Hajduka podkupilo vodstvi omenjenih klubov, naj vplivajo na svoje igralce, da bi igrali malomarno. To se je res zgodilo in je Hajduk obstal v ligi. Toda vratar Sarajeva Planinič je razkril to zado. Po preiskavi je disciplinsko sodišče prejšnji mesec degradiralo vse tri klube v drugo zvezno ligo, nekaj članov vodstev teh klubov pa je dosmrtno diskvalificiralo. Tako bo letos menda v prvi jugoslovanski nogometni ligi samo 13 klubov, namesto dosedanjih 16.

Slovenski atleti v Gorici, člani slovenskega kluba Olympia, se kar pridno udeležujejo na raznih tekmovanjih v juniorski skupini. Tako je najboljši gorški mladinski metalec diska Edi Podberšek potrdil svoje prvo mesto v deželi in ponovno zasedel prvi mesti z metom 43 m in 42,49. Tudi nekdanji Lanuščan Bernard Špacapan pridno nastopa v raznih tekih in je dosegel v teku na 250 m čas 36,1.

Vestnik SFZ

Letošnji sestanki so posvečeni vzgoji. Pokazali smo smernice, kako rešiti probleme, a rešitev mora dobiti posameznik sam s čitanjem, v razgovoru ali v debati. Naša skupnost zahteva popolno formacijo vsakega posameznika. Zavedajmo se, da nismo ekonomska emigracija. Sli smo od doma, da ohranimo vero in svobodo, trdno prepričani v naše ideale. Za našo idejo se je borilo in padlo 12.000 fantov.

Imamo veliko možnosti, da delujemo. Smo mladina, ki čuti, živi in deluje svobodno. Mladina v domovini nima svobode, ki po naravnih zakonih pripada vsem ljudem.

Ko imamo na razpolago vsa sredstva, jih moramo izrabiti. Organizirajmo prireditve, sodelujmo se bolj aktivno pri organizacijah. Mladina se zave da svojega poslanstva: mladinska dneva v San Justu in Lanusu, športna tekmovanja, predstava dvajsetletnice našega zdomstva. To so izrazi našega notranjega prepričanja. Pokažimo svetu, kaj je zmožna slovenska mladina!

Mladinski športni dnevi: nogomet: 19. septembra se bosta odigrali dve tekmi. Pomerila se bosta moštvi Lanusa in Morona v Lanusu ob 19.30, in v San Martinu moštvi San Martina in San Justa. — Telovadne vaje bodo v nedeljo, 19. septembra ob 14 v zavodu Don Bosco. Dobimo se pri cerkvi.

OBVESTILA

Deveti kulturni večer Slovenske kulturne akcije bo v soboto dne 18. septembra 1965 ob 19 v salonu Bullrich, Sarandí 41, Capital. Na sporedu bodo trije filmi, ki jih je posodila francoska ambasada, in sicer o Marcelu Proustu, Pavlu Valeryju in Andreju Gidu. Uvodni komentar bo podal g. Ruda Jurčec.

Slovenski srednješolski tečaj bo v soboto, 25. septembra od 15.30 do 19.30 v Slovenski hiši.

Za varno naložbo denarja
za ugodna posojila

vam je na razpolago

SLOVENSKA HRANILNICA Z. Z O. Z.

(C. C. „S. L. O. G. A.“ Ltda.)

Bartolomé Mitre 97 in Moreno, Ramos Mejia
T. E. 658-6574

Uradne ure: ob torkih od 18—20

ob sobotah od 16—20

Dežurna služba odbornikov ob nedeljah od 9—11

Nedelja, 26. septembra Točno ob 15.30

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

IV. PEVSKO GLASBENA PRIREDITEV

v kolegiju Sagrado Corazón (nasproti doma)

Nastopijo: Slovenski pevski zbor, mladinski zbor, mladinski orkester, harmonikarska šola, instrumentalni sekstet in tercet, vokalni oktet, solo pevci, igralci na klavirju in drugih instrumentih.

Nastopi nad 120 oseb

Prosimo za točnost!

Dr. FRANC KNAVS
ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271
Uradne ure 17—20
Na telefonu tudi dopoldne

JAVNI NOTAR
Francisco Raúl
Cascante

Escribano Público
Pta. baja, ofic. 2
Cangallo 1642 Buenos Aires
T. E. 35-8827

NEDELJA, 3. oktobra

Ob 15. uri

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

VELIKA SAN MARTINSKA TOMBOLA

Glavni dobitek: prvovrsten TELEVIZIJSKI APARAT
in še 20 TOMBOL ter 100 ČINKVINOV

Po končani tomboli DRUŽABNA PRIREDITEV, pri kateri igra
MOULIN ROUGE

ČAS JE, DA POSTANEMO DOSLEDNI
(Nadaljevanje s 3. strani)

značaj. Proučujejo torej vprašanje, kako z zvišanjem dohodkov paralizirati novo draginjo pri aktivnih in upokojenih delavcih, ter kako omiliti odvzem denarja tistim, ki so svoje prihranke zaupali bankam z vero v naš gospodarski sistem.

Ni nobenega dvoma, da je rešitev teh problemov izredno težavna naloga odgovornih činiteljev, da se bo vse to opravilo pravilno in pošteno. Zakaj od pravilne rešitve je odvisen naš bodoči jugoslovanski patriotizem.

Seveda bo moral pri tem vsak aktivni državljani utrpjeti izgubo 105.263 din, tako ali drugače, da bo moral malo znižati že pridobljeni življenjski standard. Nesmiselno je torej trditi, da bo pri tem kdo izvzet, razen, če se bodo pojavili novi spekulanti, ki bodo znali tudi to ljudsko žrtve izkoristiti za svoje žepce. Le-ti pa se morajo zavedati, da bodo ljudje sedaj bolj budni, kot so bili doslej, in da utegnejo za razne goljufe in prevarante ter gospodarske kriminalce zahtevati tudi smrtno kazen, če se bodo hoteli še tudi potem okoriščati

z ljudskim premoženjem in tako že čez nekaj let izzvati še drugo devalvacijo našega dinarja. Če imamo sedaj v Sloveniji vsak teden po 5 mrtvih, zaradi avtomobilskih nesreč, ne bo za naš narod prav nobene škode, če bomo imeli še po enega justifikiranca.

Po logiki pa ta naša planirana inflacija ne more trajati kar v nedogled. Naši ekonomisti nam morajo pošteno povedati, kdaj bodo odplačane vse milijarde za oškodovance po potresu in poplavljenec ter vse ostale izgube in kdaj bodo nujno potrebni rezervni skladi tudi dosegli planirano višino.

Ko bo nastopil ta trenutek, se bodo morale cene naših proizvodov formirati po dejanski proizvodni ceni, povečani za davščine, ki so plačilo za uživanje civilizacije. Pri tem bosta morala nastopiti z vso nujnostjo oba že omenjena gospodarska principa, katerima se bo sama od sebe pridružila še konkurenca, ki bo dokončno zregulirala cene na pravo mero.

Formirati te cene v primerjavi s cenami v inozemstvu je tudi nesmisel, ki ne more imeti na domačem trgu nobene koristi. Vsak narod si proizvaja potroš-

ne dobrine tako, kot zna in more. Saj tudi dohodke dober gospodar bolje izkoristi za svojo družino kot slab gospodar, in tudi pridelovanje žita bo v žitorodnih krajih vedno cenejšo, kot kje na kraških tleh, kot bo tudi pitna voda v Beogradu vedno za nekaj deset dinarjev po kubiku dražja, kot npr. v Ljubljani.

Vsi želimo in upamo, da bo naše gospodarstvo po tej veliki sanaciji funkcioniralo pravilno. Vendar pa tega ne bomo dosegli, če se ne bomo zavedali, da je samoupravljanje prazna beseda, če ljudje nimajo znanja in moralne vzgoje. Za naše splošno in strokovno šolstvo je treba več žrtvovati kot doslej, zakaj nove investicije v industrijo imajo samo takrat svoj smisel, če industrija razpolaga z dobro izšolanim kadrom, ki ne ustvarja presežne vrednosti z garanjem, ampak z visoko produktivnostjo, in ki z vsakim kilogramom materiala prodaja tudi svoje znanje, večšino in svojo fantazijo. V Sloveniji pa danes nepismenost raste in je tudi število otrok, ki so dokončali osemletko, v nekaterih naših občinah v odstotkih tako nizko, da postaja že zaskrbljujoče. Iz šolarjev, ki niso dokončali niti osem-

letke in znajo komaj kaj brati, pa ne bomo dobili več visokokvalificiranih delavcev, ampak bomo dobili iz njih samo proletarijat, ki ga bomo morali izvažati kot nekvalificirano delovno silo v druge razvitejše države.

Prav tako bo treba revidirati tudi naš kazenski zakonik, da ne bo gospodarske kriminalce obravnavalo samo z rokavicami, ampak jih bo pošiljal na trdo družbeno koristno delo za mnogo let, v skrajnem primeru pa tudi pred puške.

Če bodo naši ljudje prepričani o tem, da bo odslej naprej naše gospodarstvo vodeno tako, kot zahtevata omenjena dva principa in o čemer so sanjali nasi idealisti, ki so svoja življenja položili domovini na oltar v osvobodilnem boju, potem se bodo ljudje laže sprijaznili s to veliko kolektivno žrtvijo, ki pa mora biti res zadnja, če nas ne bodo prizadele nove elementarne nesreče.

Za bralce „Dela“ bi bilo zelo zaželeno, če bi spregovorili o tem najbolj aktualnem vprašanju kako bolj strokovno besedo, da jo bodo ljudje tudi razumeli in da ne bodo dajali samo izjav v oblikah, ki so nam poznane iz grške zgodovine slavnih preroških Delf.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

CORREO
ARGENTINO
Central B

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 817.086

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1965: za Argentino \$ 1000.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.

Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

Naprodaj zemljišče

v Villa Adelina (B. Arza)

2 kvadri od kolektivov šte. 1, 5 in 4 ter šest kvadrov od ceste Panamericana.

Vprašati na naslovu

Mangrullo 221 B. Tanque
Villa Adelina

26. IX. ob 15. uri

Naš dom v San Justu

VELIKA
MLADINSKA
TOMBOLA

In dobitki?

1. tombola: moderna kuhinjska oprava

2. tombola: kolo

3. tombola: mešalnik

in še nadaljnjih 20 bogatih dobitkov

Kupujte tablice —
cena samo 30 pesov!

SLOMSKOV DOM,

Castelli 28, Ramos Mejia
Ibvešča vse rojake, da
bo v nedeljo, 19. sept.

PROSLAVA

IV. obletnice ustanovitve
ve s sledečim sporedom:

Ob 10: POZDRAV in dviganje zastav;
KJE DOM JE MOJ — MOJ
OČKA IMA KONJČA DVA —
ZDRAVICA; poje šola A. M.
SLOMSKA pod vodstvom dč.
Anice Šemrov

OB 20-LETNICI NAŠEGA
ZDOMSTVA — govori g. dr.
Jože Krivec
SVETA MAŠA s cerkvenim govorom
č. g. J. Kalana — poje
ramoški cerkveni zbor; vodi g.
Gabriel Čamernik

Ob 12: KOSILO in prilika za ogled
RAZSTAVE učencev in slovenskih
skavtov. Med opoldanskim
odmorom pesmi SLOVENSKE
GIMNAZIJE V CELOVCU
(zvočni trak)

Ob 15: Pozdrav in SLAVNOSTNI GOVOR —
predsednik Slomškovega doma g. Marjan Šifer
Prikaz PODOB IZ SLOVENSKE
ZGODOVINE: USTOLICENJE in KRST; besedilo:
univ. prof. dr. Tine Debeljak;
režija g. Franci Holosan in ga.
Ema Kessler Blejčeva; scena:
g. Franc Vresnik
VENČEK NARODNIH — poje
SPZ GALLUS, vodi g. dr. Julij
Savelli

Nastop SLOVENSKE HARMONIKARSKE ŠOLE pod vodstvom g. V. Jenka
DEKLIŠKA VAJA in NASTOP
SKAVTOV

Šaljiva točka in PROSTA ZABAVA

Poleg drugih dobrot in dobre kapljice
bodo že v soboto in nedeljo na razpolago
DOMAČE KOLINE.

VSİ LEPO VABLJENI!